

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. uri zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. uri zjutraj. Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petlet vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko

Caristična Rusija in Slovanstvo.

Povodom sestanka ruskega carja z nemškim cesarjem je priobčil veliki petrogradski dnevnik „Novoje Vremja“ članek pod naslovom: „Deutschland hoch!“

S tem člankom se je pečalo in ga obsojalo več slovanskih listov in tudi „Slov. Narod“ je spregovoril o tem članku, kar je dalo povoda „Slovencu“, da se ponorčuje malo iz Slovanstva. Nas je pustil ta članek reakcionarnega ruskega dnevnika popolnoma hladne in on nas je tako malo iznenadil, da o njem niti spregovorili ne bi, ko bi on ne postal predmet polemike med organom narodno-napredne in klerikalne stranke.

In res, članek ne zasluži nobene posebne pozornosti pri onih, ki so jim znana pota oficijelne ruske politike, ki nikdar ni bila slovanska, protislovanska pa že dostikrat. Ta članek je samo nov dokaz za staro resnico, da nima caristična Rusija s Slovanstvom čisto nič skupnega in da ima slovanska ideja v ruski kamarili ravno takega nasprotnika, kot v dunajski ali pa berlinski kamarili.

Presojamo stvar mirno in hladno. Upamo, da so oni časi že zdavnaj za nami, ko so se razni vseslovanski solzarji tudi pri nas navduševali za ruskega carja in njegov absolutizem ter obsojali delovanje ruskih revolucionarjev, ki so hoteli in hočejo tudi danes uničiti carjev absolutizem in ga nadomestiti z boljšo, pravičnejšo in čisto primernejšo obliko vladanja; upamo, da v tem oziru danes ne pride več do polemike med t. zv. „buržoaznim“ in socijalističnim tiskom, kar se je dogajalo še pred par leti.

Ne varajmo se in ne pričakujmo od caristične, reakcionarne, Rusije ničesar dobrega za Slovanstvo in kadar mislimo na Rusijo, imejmo pred očmi vedno dve Rusiji; dvorsko kamarilo in pokvarjeno birokracijo na eni in ruski narod na drugi strani. Od one peščiце ljudi, ki se zbira okolu carskega prestola nima Slovanstvo pričakovati ničesar dobrega, pač pa dovolj slabega, ker ta peščiца ljudi razpolaga z vso državno močjo Rusije in je pripravljena vporabiti to moč vsak hip proti Slovanom, kakor jo vporablja tudi proti ruskemu ljudstvu.

Ravno sedaj se zopet govori in piše o sklepanju nove trojecarske zveze, nove „svete alijance“, v kateri bi bile: Rusija, Nemčija in, seveda, Avstro-Ogrska. To so govorice, ki se morda niti ne uresničijo, ali izključena taka zveza ni, ker za njo bi se našlo dovolj razpoloženja v Petrogradu, Berlinu in na Dunaju. S slovanskega stališča bi bila ta „sveta alijanca“ za čuvanje prestolov in monarhističnih principov sploh nesprejemljiva, ali v Petrogradu, v prestolnici velike slovanske Rusije se pri tem ne bi čisto nič ozirali na slovansko stališče in

slovanofilsko „Novoje Vremja“ bi pozdravili tako zvezo z najmanj trikratnim hura ...

Taka je caristična Rusija in tako je „slovanofilstvo“ ruskih reakcionarjev. Slovani od takih „slovanofilov“ nimamo ničesar pričakovati — vsaj dobrega ničesar — in čimbolj se bomo te resnice zavedali, tem bolje bo za nas.

Sicer pa to ni nobena nesreča. Žalostno bi bilo, ako bi polagali usodo Slovanstva v roke reakcionarjev, potrebno je pa, da iščejo izvenruski, posebno avstro-ogrski, Slovani stikov z ruskim ljudstvom. Slovanska ljudstva naj se medsebojno približujejo, mogočneže — slovanske in neslovanske — pa pustimo na strani in šele potem, ko bo rusko zunanjo politiko vodilo rusko ljudstvo, se bo računalo z Rusijo kot s slovansko državo, ali takrat ruski oficijozni listi ne bodo več prinašali člankov z naslovom „Deutschland hoch!“

Ti časi niso še tako blizu, ali treba je delati na tem, da oni sploh kdaj pridejo. Delati je treba in se ne ozirati na „slovanofilsko“ „Novoje Vremja“ in na njegove inspiratorje.

Iz slovenskih krajev.

Iz Podrečja pri Domžalah. Pred štirinajstimi dnevi so se vršile pri nas občinske volitve. Dozdej so bile vedno mirne, pri zadnjih pa so nastala velika nasprotstva. Vzrok tiči v tem, da se je večina ljudstva naveličala prenašati samovoljo absolutistične klike ošabnih mogotcev in zapovedovalcev in želelo, da se volijo ljudje demokratičnega kova, ki jim bo naloga nadzorovati dosedanja mlinarsko frakarijo in gospodarstvo. Toda z vinom, klobasami in zlorabljanjem moči v volilni komisiji je še enkrat zmagala dosedaj vladajoča stranka in opozicija je prodrla le v I. razredu. Baje so volitve stale 300 K, za katero vsoto plaka skupni vodja magnatske klike kakor Jeremija v Babilonu. Pa zakaj pišem te vrstice? Zato, ker pomenja ta volitev za napredno stranko in misel izgubo stotero glasov. Vladajoča stranka si je nadela — prav po krivici! — ime napredne stranke in poleg tega napadla v „Narodu“ prav nesramno vodjo nasprotne stranke, g. tovarnarja Petriča in g. kaplana, ki se v te volitve niti vtikal ni. Tako je bila opozicija naravnost potisnjena in posiljena v klerikalni tabor in klerikalci so hvaležni za vsak glas, med tem ko naprednjaki odbijajo lastne pristaje od sebe. Seveda, ker jih imajo toliko! To je politika, da se Bogu smili. Če bo šlo še tako naprej, naprednjaki ne bodo imeli nikogar v svoji stranki, razen par magnatov, o katerih priljubljenosti priča dejstvo, da vodja mogotcev v svoji

rojstni vasi od skoro 50 volilcev ni dobil več nego 5 glasov.

Napredni opazovalec.

Splošni pregled.

Car in cesar.

O sedanjem sestanku ruskega carja in nemškega cesarja so se listi obširno razpisali. Kak namen in kak pomen imajo ti sestanki med ruskim carjem in nemškim cesarjem, ki se nenavadno hitro vrste drug za drugim. Uradno se seveda trdi, da ima tudi ta sestanek — kakor je to šega in navada — namen ohraniti mir in utrditi dobro razmerje, ki vlada zdaj med obema državama. Sestanek b torej ne imel nikakega posebnega namena. Drugi pa vidijo v njem več — namreč: da se gre za novo trozvezo severo-vzhoda, t. j. za zvezo med Nemčijo, Rusijo in Avstrijo. Te zveze, kakor se zdi, najbolj potrebuje Nemčija za svojo politiko na vzhodu. Rusija in Avstrija pa bi bili pri tem le dobro sredstvo za razširjanje in pomnoževanje nemške moči. To mnenje ni brez podlage in vse kaže, da so pri tem nemške špekulacije. Tretje mnenje pa je, da ima tu ozadje nemško polska in rusko-polska politika, ki je od obeh strani protipolska in vselej po sestanku carja in cesarja so bile izdane v Rusiji nove naredbe — proti Poljakom. To se zgodi skoraj gotovo tudi sedaj. Socijalni demokratje so protestirali proti obisku ruskega carja.

Petindvajsetletnica barona Gautscha.

Bivši ministrski prezident baron Gautsch je prejel včeraj od cesarja zahvalo za njegovo delovanje na raznih visokih mestih, katere je imel od onega časa, ko je pred 25 leti postal avstrijski naučni minister. Baron Gautsch je odstopil 2. maja 1906. od ministrskega predsedstva. Lansko leto se je udeležil ankete za reformo šolstva.

Češka zmaga v Poštorni.

Prva iz štirih županskih kriz, o katerih smo zadnjič govorili, je sedaj rešena, in sicer so zmagali Čehi. Ta zmaga je vzbudila povsod veliko zanimanje v celem češkem narodu pa veliko navdušenje. Dr. Podlipny je v imenu češkega nar. sveta poštorskim voditeljem čestital na tej pomembni zmagi. V Poštorni je bilo 1. 1900 3108 prebivalcev, med temi je bilo 221 Nemcev. Drugi prebivalci so Slovaki in Čehi. Ker je Poštorna na Nižje Avstrijskem je naravno, da nima Poštorna češke šole in da so si kršč. socijalci mnogo prizadejali, da bi odstranili „češko nevarnost“. Najbolj nevarno se jim je zdel župan Havliček, ki je dobro vodil občino in se je zavzemal za narodno šolo. Da bi Havlička uničili, so pregovorili kršč. socijalci — dvanaest od-

bornikov, da so demisionirali in vlada je obč. zastop razpustila ter je poslala svojega komisarja. Od obeh strani se je dobro pripravljalo odločilni boj in Čehi niso pozabili na svojo važno postojanko. Volilo se je pod velikim pritiskom vlade v „Turnhalle“. Izid je sledeči: Češki kandidati: Havliček 310, Netopylik 307, Tichy 304. Nemški kandidati: Limonič 251, Beranek 251, Malinkovič 247. Kakor se vidi, so nemški kandidati vsi slovanskega rodu. Opomniti moramo, da so češke stranke postopale skupno in da šli z njimi tudi soc. demokratje. Volilcev v 4. razredu je 604. Priča-kuje se zmaga tudi v drugih razredih. Ko je bil izid volitev razglašen, je ljudstvo proslavljalo češko zmago z velikanskim navdušenjem. Dogajali so se ginljivi prizori, ki so bili znamenje s kako sveto vneto je šlo ljudstvo v boj za svoje pravice. Župan Havliček je torej zopet izvoljen. Poštorska zmaga nas uči, da se da z dobro organizacijo in previdno taktiko premagati vse vladne in kršč. socijalne nakane. Radovedni smo, ali bomo mogli isto veselo dejstvo konstatirati po drugi županski krizi v Ljubljani.

Italijani se boje miru.

„Piccolo“ je že v soboto vriskal, da so se pogajanja v Pragi razbila, češ, da bi imel mir med Čehi in Nemci slabe posledice za avstrijske Italijane, ker bi potem ne imeli nikjer zaslonbe, zdaj se vsaj Čehi včasih zanje potegnajo. Italijani se boje tudi, da bi morda ne bilo treba sprave v Istri in na jugu sploh med Slovani in Italijani, pri čemer bi se pokazalo istrsko italijanstvo v grozni luči. Pogajanja med Čehi in Nemci se še niso razbila, dasi je v njih malo upanja na pravo spravo; vriskanje tržaškega Piccola je pa vendar značilno in kaže pomen sprave tudi za nas.

Rusko.

Znan je slučaj, ki se je dogodil pred kratkim v ruski dumi, ko predsednik dume ni dovolil, da duma počasti spomin prvega predsednika ruske dume Muromcova. V spomin petletnice oktobrskega manifesta so opozicijske stranke ovenčale grob Muromcova z vencem, pri katerih so bili napisi: Bojevniku pravice in svobode, Branitelju ljudske svobode itd. Policija je trideset takih napisov konfiscirala na grobu. — Delavska stranka ima zbran obširen material, s katerim bo interpelirala ministrskega predsednika Stolypina zaradi kričečih slučajev, ki dokazujejo, kako se nepravilno omejuje tiskovna svoboda na Ruskem. — V ministrstvu notranjih del se je ustanovil higijenični oddelek, ki bo skrbel za omejitve epidemij, posebno kolere z javno snago.

Briand o novem ministrstvu.

Briand se je izjavil, da nikakor noče kakega reakcionarnega ministrstva, ampak

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[150]

„Več nego dvajsetkrat je satan poizkušal seči v posodo, ki mu jo je grof držal pod nos. In vsakokrat je zarjul od strašne bolečine; kajti dotikljaj z blagoslovljeno vodo je pekel njega prav tako, kakor bi peklo nas, če bi vtikali roke v raztopljen svinec. Nazadnje, ko mu je zmanjkalo moči in mu je meso že v cunjah viselo od roke, je kriknil v svojem obupu:

— Premagan sem! ... Toda poslušaj, imel bom svoje maščevanje! Le poglej! ...

„In udaril je z drogom svojih vil ob tla. Ena izmed skal, ki so se dvigale okrog grofa Filipa, se je stresla v svojem znožju. Tuintam se je odkrilo kamenje z njenega vrha. In nato se je pokazala, kakor da jo je izklesal kipar: njen vrh je bil odsej podoben človeški glavi, in ta glava je bila verna podoba grofa Filipa.

„Ali vidiš to skalo? je kriknil satan. Ona je zdaj kip, na katerega je navezana usoda rodbine grofov Alma. Kadar pade ta skala, kadar izgine ta granitna glava, takrat izgine tudi rodbina Alma in izumrje tvoje plemo!

„To reki se je satan s strašno kletvijo pogreznil v zemljo ...“

Ko je krčmar zaključil svojo povest, je važno zmajal z glavo.

„Preostaja mi še,“ je povzel, „da vam pokažem luknjo,

ki jo je napravil satan, ko je na tem kraju udaril z vilami ob zemljo ... Če hočete z menoj?“

„Bogme, rad bi videl to reč!“ je menil Ragastens.

In šel je za krčmarjem. Ta je prižgal svetilko in se napotil po stopnicah, zasekanih v granit.

„Ali je ta brlog vaša klet?“ je vzkriknil Ragastens.

„Da služi mi namesto kleti. Vino ostaja tukaj vedno sveže. Le za menoj ...“

Krčmar je stopal nižje in nižje, in naposled je dospel spodaj do nekakega plitkega vodnjaka. V sredi tega vodnjaka je šla v skalo ozka luknja, po vsem videzu izdolbena od vode v teku mnogih tisočletij. Ta luknja se je zdela zelo ravna in res bi si bil človek lahko predstavljal, da je napravljena z držajem vil ali metle.

„Vidite!“ je rekel krčmar z občudovanjem, ki ni bilo brez groze. „To je nepobitni dokaz, da je peklenšček resnično udaril tukaj ob tla.“

„Gotovo!“ je dejal Ragastens, ogledujoč si luknjo z največjo pozornostjo. Nato si je ogledal še ostali vodnjak, pri čemer se je čimdalje bolj zamislil.

„Čudovito!“ je zamrmral naposled, kakor da odgovarja samemu sebi.

„Kajneba?“ je vzkliknil krčmar ves očaran.

Nato sta se vrnila obadva na vrh. Ragastens se je ozrl proti Montefortu. In prav ta hip je zagledal troje jezdecov, ki so se bližali v galopu. Med njimi je spoznal Giovannija Malatesto. Par minut kasneje so jezdecji obstali pred gostilno in poskakali s konj. Giovanni Malatesta je pozdravil Ragastensa.

„Bojim se, da ste morali čakati, gospod!“ je dejal.

„Nikakor ne. Sicer pa nisem izgubil časa: izvedel sem zgodovino Peklenske soteske in njene Glave ...“

„Ta dva gospoda,“ je povzel Malatesta, „kažoč na svoja tovariša, bosta za priči pri našem dvoboju.“

„Dobrodošla sta,“ je dejal Ragastens, in viteza sta se mu naklonila.

„Ali se vam zdi ta kraj pripraven?“

„Izvrsten.“

„Torej nama preostaja le še, da križava meče ...“

Brez odgovora je Ragastens z mirno kretnjo potegnil svoj papir ter nastopil k boju.

XMVI.

Cezarjevo taborišče.

Takoj po tivolskem sestanku je Cezar Borgia, ves v jeklu, obdan od svoje švicarske garde — bil je to polk krepkih, težkih pešcev, ki jih je Cezar izbral vsakega posebej — in v spremstvu kakih dvajset gospodov, ki so tvorili njegov generalni štab, dal povelje za odhod.

Cete so tvorile orjaško kačo, ki se je vila po gorskih soteskah, rožljaje z jeklom svojega orožja in svojih oklepov. Na čelu sta korakala dva polka malih, čokatih, bradatih in divjeokih Pijemontezov, ki so peli srdite pesmi ob udarjanju svojih kratkih sulic in dvoreznih mečev.

Nato so sledili topovi in možnarji, ki so jih vlekle mule, neprestano bičane od gibčnih Kalabrezov. Ob topovih pa so v vzornem redu stopali topničarji — Nemci velikanskih postav in s širokimi vihrajočimi bradami.

Neposredno za njimi so prihajali halepartirji, nekaki titani, ki jih je bil Cezar nabral v Flandriji. Ti možje so stopali resno, v brezbriznosti do bližnjih bojev; saj so jedva vedeli, za koga se bijo. Sledil jim je polk rimskih arkebuzirjev, ki so bili istotako čvrsti korenjaki.

(Dalje.)

da hoče določiti pravo razmerje med delavstvom in družbo. Da se država izogne velikim stavkam in pretečim nevarnostim, se ustanovi posebno sodišče, pred katerim se bo odločevalo v slučaju stavke. Zato zakon glede stavk ne pride tekom 14 dni na vrsto. Ta izjava je napravila na javnost ugoden utis.

Dnevne vesti.

Preselitev uredništva in upravnistva „Jutra“. Danes se preseli uredništvo in upravnistvo „Jutra“ iz dosedanjih prostorov na Miklošičevi cesti v Franciškansko ulico šte. 8.

Imenovanje. Cesar je imenoval izvanrednega profesorja dr. Vlacava Vondraka rednim profesorjem za slovansko filologijo na dunajskem vseučilišču.

Klerikalna hvaležnost. „Glasbena Matica“ je iz bogsgavedi kakih vzrokov tudi jubilej slovenske himne proslavila v klerikalnem „Unionu“. V zahvalo za to je „Slovenec“ pred samo proslavo očital med vrsticami zasluženemu skladatelju D. Jenkotu — plagijastvu. „Glasbena Matica“ privedi, seveda, vseeno prvi svoj prihodnji koncert zopet v „Unionu“, pa samo zato, ker je v celi Ljubljani samo „Unionova“ dvorana dosti „akustična“.

Oderuštvo božjega namestnika! Opetovano smo že slikali junaštva šentpeterskega župnika. Danes imamo zopet priliko in sicer v potrditev izreka, — da farška bisaga ni nikoli polna — izpregovoriti nekoliko besedi. Pred par tedni je umrlo v Štepanji vasi neko dekle. Starišev, oziroma sorodnikov želja je bila, da bi bila položena v grob njenega očeta. Po dolgem pregovarjanju je vendar dovolil župnik, da se sme pokopati tja. Toda jako presenečen je bil sorodnik povodom poravnave računa, (za katerega je mogel kupiti sam kolek) ko je čital, da je zaračunal župnik prostor 15 K. Za dve kratki sveči, kateri sta imela duhovnika vže pri mnogih pogrebnih preje — je računal — 9 K. Ali je to v božjo čast, ali v odiranje revnega župljana? Pri tej priliki omenimo še, da je podarila neka tukajšnja posestnica lep prostor za povečanje pokopališča. Župnik pa prodaja sedaj po visokih cenah — podarjeni svet — tako, da ga bode morala omenjena posestnica, kadar bode umrla — zopet kupiti od župnika nazaj. To je gospodarstvo, ki mora pripeljati vsakega zdravo mislečega človeka do spoznanja, da so te vrste ljudi le sredstvo, s pomočjo katerega odirajo ljudi, drugič pa jih izkoriščajo v strankarske namene. Te vrste kupčijo razumejo le ljudje, kateri so v tej stroki izobraženi. Navedli bomo še en slučaj, iz katerega bode čitatelj zopet imel čast razviditi, koliko je tem ljudem za božjo čast in poštenje. Po Štepanji vasi se je nabiral denar po hišah za križev pot za tukajšno podružnico. Župnikov prokurist kaplan Petrič, ki je v tej stroki specialist, nam je obetal, da bomo imeli lep, lesen križev pot. Kakor smo pa čuli iz zanesljivih virov, namerava sedaj gospod župnik napraviti slikanega namesto lesenega. To si lahko vsak misli zakaj. Napraviti misli slikanega zgolj radi tega, da mu bode ostalo nekaj denarja, katerega bode porabil gotovo v cerkvene namene. Jako se motite gosp. župnik, ako mislite, da bomo mirno gledali tako početje. Mi zahtevamo odločno, da se nam napravi lesen križev pot, za katerega smo prispevali, kajti drugačnega ne maramo. Gosp. župnik — ni čuda, da se vse pritožuje zoper neznošno draginjo!

„Bewacht“. Z ozirom na našo predvčerajšnjo tozadevno notico izjavljamo, da

smo zvedeli iz popolnoma zanesljivega vira, da ni zastražena mestna hiša na vogalu Stritarjeve ulice in Šolskega drevoreda in da torej ni dal Laschan nabiti nemško tablico, nego tvrdka J. C. Mayer, katere lokali so zastraženi po „Prvem ljubljanskem zavodu za straženje in zaklepanje“. Zdelo se nam je tudi čudno, da bi to storil Laschan na mestni hiši, ker kakorkoli nam Laschan ni simpatičen že za to, ker je vladni komisar, priznavamo mu vendar lojalno, da je korekten mož in da spoštuje na magistratu slovenski uradni jezik.

Zabavni večeri v „Narodni čitalnici“ so se začeli prirejati z namenom, da se poživijo družabno življenje v Ljubljani. Prvi večer ni vspel, ker so mnogi mislili, da naletijo tam na samo frakarijo in niso hoteli priti. To ni bilo pametno, ker se ravno t. zv. frakarija ne zmeni dosti za prireditve „Narodne čitalnice“ in oni, ki želijo prinesiti v „Čitalnico“ in v „Narodni dom“ sploh malo svežega življenja in demokratičnega duha, lahko to dosežejo, samo pridejo naj k zabavnim v večerom „Nar. čitalnici“.

Slovensko gledališče. V četrtek prvič v sezoni Fallova najlepša opereta „Dolarska princeza“ (za nepar). — V soboto prvič burka „Zakonske metode“ (Florette & Patapou), spisala Hennequin in Deber (za par). — V nedeljo popoldne dramska, zvečer operetna predstava, — Prihodnje novosti Kalmanove „Jesenske vojaške vaje“, Vojnovičev „Ekvinocij“ in Wagnerjev „Tannhäuser“.

Ubogi dijaki! V Marijanišču na Poljanah ima Vincencijeva družba zavod za revne dečke in ljudsko šolo. Lani je ta družba prizidala staremu poslopju nov dvanadstopen trakt, ki ima prostora zopet za sto dečkov. Sem notri sprejema vodstvo Marijanišča tudi dijake iz srednjih šol — proti plačilu, a proti — dobremu plačilu! Po 36, 40, 44, 48 in 50 K plačujejo stariši za svoje sinove. Za ta denar ima 14—16 leten deček iz prve ali druge gimnazije povsod drugod saj pošteno hrano, zdravo in zadostno, pa snažno dobro posteljo, seveda tudi primerno nadzorovanje. Tega v Marijanišču dečki za drag denar — nimajo! To je čudno! Marijanišče si pusti plačati za 14 do 16 letnega dečka po 40 do 48 K na mesec, obljubi starišem vse mogoče, potem pa moraš čuti, da se fant v Marijanišču opoldne in zvečer niti do sitega ne naje! Tu se vse neha! Za starše pa, ki mečejo denar v žepu takih zavodov, je v resnici žalostno.

Portugalske nune v Ljubljani. Povodom naših dveh notic o nakupu dveh hiš na Elizabetni cesti za portugalske nune nam javlja pobožna gospa Kosova — radi tega ker ji pravimo da je pobožna, se gotovo ne bo jezila na nas —, da se ona pač zanima za hišo št. 6. na Elizabetni cesti, ali da to ni v nobeni zvezi niti z ljubljanskimi jezuiti, niti s portugalskimi nunami. Bomo videli.

Češka osrednja Matica Šolska je izdala na narod poziv za nov milijon. Kakor je znano je Matica dosegla lani milijon preje nego v določenem času. Požrtvovalnost vseh krogov se je pokazala v krasni luči. Letos pa hoče Matica poseči pred vsem v višje sloje in apelira nanje, da podpisajo deleže po 1000 in 2000 K. Dnevni izdatki Matice znašajo 3000 K. Narodna požrtvovalnost!

Prijatelji ruskega kruška imajo danes svoj prvi sestanek v stanovanju dr. Jenkota ob 7. uri zvečer (Jurčičev trg št. 3.), kjer se bo določilo nadaljnje delovanje kruška. Prva lekcija bo v sredo zvečer, kakor po navadi v sobi „Prosvete“. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za ruščino. V učnih urah se začne

popolnoma od začetka. Učenje jezika bodo popolnjevala predavanja iz ruske literature. Natančneje jutri v časopisih.

25 letnica hrvatskega dramatika Vojnovića proslavi hrvatsko gledališče te dni z njegovim znamenitim delom: Dubrovniška trilogija. Sočasno se bo igrala „Trilogija“ tudi na Narodnem divadlu v Pragi, delo je mojstersko prevedel znani poznavalec jugoslovanskih literatur Jan Hudec.

Martinov večer priredi pevsko društvo „Slavec“ v nedeljo dne 13. t. m. v veliki dvorani „Narodnega doma“. Vspored bode obsegal skladbe slovenskih, hrvatskih in čeških skladateljev, z izvirnim besedilom in sicer v zborovem petju, četverospelih in samospelih, zabavni del pa komične pri-zore in ples. Začetek bode ob polu 8. uri zvečer in so gostje dobro došli.

Kot 54 ustanovni član s svoto 50 K je pristopil k pevskemu društvu „Slavec“ odlični somešan, kateri pa v svoji skromnosti ne želi biti imenovan. Vrlemu rodoljubi iskrena hvala, s željo da bi našel še marsikaterega posnemalca.

Ljubljanski fijakarji bi potrebovali v svojih vrstah radikalne reforme, kajti publika ima zaradi njih vedne pritožbe. Te dni je neka bolna dama naročila fijakarja, da jo pelje k jutrajšnjem vlaku. Fijakar je vse obljubil, dama z materjo in vso prtljago ga je zjutraj čakala, a — voza ni bilo. Tako je bolnica vlak zamudila ter z njim pol dne. Tak fijakar je brez vesti in bi zaslužil najhujšo kazen. Včeraj je prosil neki gospod 16 fijakarjev, da bi prišli zvečer ponj, a vsi so odklonili. Šele ko je zagrozil, da se pritoži na magistratu, je eden vendar vožnjo prevzel. Takih slučajev zaradi fijakarjev je neštevilno. Fijakarski red je v Ljubljani pač nezadosten, in policija bi morala napraviti svojevoljnosti ošabnih in brezvestnih voznikov konec. Gotovo so med njimi tudi dobri in pridni, toda vobče bi bilo treba v tem stanu ostre metle. Razmere so že čisto vaske.

Ljudsko gibanje na Kranjskem. V političnem okraju Krško (53.159 prebivalcev) je bilo v tretjem četrtletju t. l. 47 porok. Število novorojencev znaša 380, umrlo pa je 230 oseb, med temi 96 oseb v starosti do pet let. 50 do 70 let je doseglo 51, nad 70 let pa 43 oseb. Za jetiko je umrlo 26, za pljučnico 12, davico 2, za oslovskim kašljem 3, za osepnicami 2, za škrlatico 8, za tifusom 4 in vsled različnih slučajnih poškodb 13 oseb. Samomor, umor ali uboj se ni izvršil.

Gostilničarsko-kuharski tečaj, po vrsti peti na Kranjskem, je bil odprt včeraj ob 9. uri dopoldan v hotelu „Tivoli“. Gojenke in zastopniki raznih korporacij so se zbrali v zgornji dvorani hotela, kjer je načelnik zadruge gostilničarjev, restavrat g. Kenda pozdravil navzoče zastopnike: dež. odbora, trgovsko-obrtniške zbornice, mestne občine, dež. zveze za tujski promet, dež. zveze obrtnih zadrug, dež. zveze gostilničarskih zadrug, člane učiteljskega tečaja ter člane za priredbo tečaja. Potem so govorili še zastopniki zgoraj imenovanih korporacij in končno so si ogledali vdeleženci raznega gostilničarskega orodja in posode.

Povodenj preti! V zadnjih 24 urah je Ljubljana narasla za poldrugi meter, in znatno tudi nje pritoki. Barje je že na pol preplavljeno!

Odšla je neznanokam dne 3. t. m. 18 letna v Ljubljani rojena in v Videm pristojna Marija Strnad, delavka v ljubljanski predilnici in se še sedaj ni povrnila. Strnad je srednje velika, podolgastega obraza, temnih las in sivih oči. Ker dekle ni dobila nikake primerne službe, je postala

otožna in je že dalje časa govorila o samomoru. Pri svojem odhodu je pustila na mizi pismo naslovljeno na starše in ljubljence, v katerem govori o samomoru in prosi odpustčanja za svoj korak.

Mlad berač. Pavel Zalokar, 9 letni sin hlapca Zalokarja v Krtini se je že sedaj navadil beračiti. Pred par dnevi ga je stražnik ustavil na cesti, nakar je bil odposlan v svojo domovino. Predvčerajšnjim ga je pri beračenju stražnik zopet zasačil in aretiral. Fant se bo moral zopet za nekaj časa izseliti iz Ljubljane.

Pameten gost. Včeraj ponoči je neki sodarski pomočnik popival v neki gostilni v Kolodvorski ulici. Ko pa je prišel čas poravnati račune, je čisto enostavno zapustil gostilno in skušal ubežati. Na begu pa je imel to nesrečo, da se je ravno zaletel v mimoidočega stražnika, ki je najprej preiskal njegove prazne žepa, nato pa ga odpeljal na stražnico.

Izgubljen. Pri včerajšnjem koncertu v „Unionu“ je bil zamenjan svilnat dežnik. Dotičnika se prosi, da ga izroči vratarju hotela „Uniona“, kjer dobi svojega nazaj. — Nekdo je izgubil krasen mal nožiček in sicer na Žabjaku. Kdor ga najde, se naproša, da ga blagovoli oddati v trafiki na Žabjaku.

Razne vesti.

*** Zbrani spisi J. A. Komenskega.** Društvo moravskih učiteljev se je lotilo velikega dela: izdati hoče vsa dela velikega češkega pedagoga J. A. Komenskega. Urejevanje je prevzel znani komentator Komenskega dr. J. Novák. Da se zbere cel material, se bo izdajala posebna revija, kjer se bodo obravnavala vprašanja, ki se tikajo tega velikega Čeha. Vseh spisov bo za 28 debelih zvezkov, vse delo bo izhajalo nad 15 let.

*** Čenstohovski škandali.** Na ruski meji je bila v Galiciji aretirana neka oseba, ki je baje identična z ubeglim slugo čenstohovskega pavlinskega samostana, Zalogom. Ruske oblasti so nekega pavlinskega meniha, ki je po odkritju znanih čenstohovskih škandalov izdal na ljudstvo oklic, v katerem zatrjuje, da grozodejstev niso bili krivi menihi, ampak ruska vlada, obsodile na en mesec težke ječe.

*** Požar v blaznici.** V blaznici v Brandonu v Ameriki je v nedeljo iz popolnoma neznanih vzrokov nastal nenadoma požar. Med 600 blazniki je nastala strahovita panika. Prišlo je do jako žalostnih prizorov. Mnogo blaznikov je bilo pohojenih, nebroj jih je poskakalo skozi okna na ulico, kjer so obležali na mestu mrtvi. Drugi so pridreli skoro popolnoma nagi na ulico in strahovito divjali. Ostali so med divjim smenjanjem plesali po gorečih sobah in postali žrtve ognja. Kakor se dosedaj sodi, je prišlo ob življenje nad 400 blaznikov. Kar jih je ostalo pri življenju, so zbežali v gozdove, kjer pa bodo najbrže radi silnih snežnih zametov žalostno poginili. Pri rešilni akciji je prišlo ob življenje tudi mnogo ognjegascev, katere so nesrečni blazniki pometali v ogenj.

*** Avstrijsko mirovno društvo** je poslalo prof. Masaryku zahvalno pismo za to, ker se je v delegacijskem zasedanju dne 25. oktobra 1910. zavzel za mir med državami in je predložil resolucije, ki jih je sprejela dunajska mirovna družba.

*** Narodno gledališče v Pragi** uprizori prihodnji teden novo igro znanega pisatelja Jiraska, avtorja Psoglavcev, „Vojnarko.“ Glavno ulogo ima znana umetnica M. Hulnerjeva.

Mali listek.

Slovensko deželno gledališče.

(Dalje.)

„Fric“.

„Fric“ je psihološki dramolet, del Hermann Sudermannove trilogije „Moriturus“. Koliko globokega poznanja duše leži v tej enodejanci, koliko skoro strašne psihologije, ki polaga svojo sondo na vsak živec v kraljestvu občutka! Priznati moramo, da uporablja Sudermann v tem delu naravnost neprekosljivo intenziteto opazovanja.

Tip, kakršnega nam prikazuje avtor v poročniku Fricu, je tip „umrlega“, tako bi ga pač imenovali prav z isto pravico, kakor ga pisatelj označuje z „moriturus“.

Psihološko do najmanjših detajlov fino izvedene so misli mladega, vročega življenja, ki ve, da mora v par urah umreti. Z mojstersko eksaktnostjo nam slika avtor Fričevo vsakokratno obnašanje, ki je odvisno od tega, kakor pač stoji nasproti svojemu z močnimi živci obdarovanemu očetu, oziroma svoji bolni, nežni materi, ki ne sme doživeti nikakega razburjenja.

Sudermann nam podaja sliko položaja z brutalno neposrednostjo, samo ob sebi razumljivo, z realitiko, kakor bi bil vse to preživel in občutil že sam, tako da mora

nehote zamenjati pripovedovalno obliko z monologom . . .

Efekten je prizor, ko prizna Fric očetu svojo tragično krivdo, veldramatično, kako uničujoče upliva odkritje njegove skrivnosti na očeta, psihološko interesantno, kako začetkoma misel na neizogibno smrt stopnjuje Fričevo ljubezen do življenja in kako mu končno strah pred neodvratnimi posledicami nadaljnega življenja diktuje z železno silo potrebo uničenja . . . Vsa velikost tragike pa leži v srečnih sanjah Fričeve matere, ki edina ne ve, da odhaja njen sin v gotovo smrt in sanja o slavni sinovi prihodnosti in o svoji materinski sreči . . .

Globoka in velikega ženija vredna misel vstaja v vsej svoji veličastnosti pred nami. Ljubezen in smrt sta si kakor komplementarne barve; kdor občuti eno, mora hočeš ali nočeš, občutiti enako močno tudi drugo . . .

To je globokejši pomen tega Sudermannovega dela in ideja, kateri „Fric“ najbrže dolguje svoj postanek; v okvirju te temeljne misli pa se obrača avtor z neprikrito ostjo proti instituciji dvoboja, kot nekakega orodja v rokah smrti. Da je seveda njegov protest proti dvoboju efektnejši in obenem — upravičenejši, mora biti na eni strani sama luč, na drugi pa sama senca: zato je Fric mlad, lep huzarski oficir, srečno zaročen, bodoči lastnik velikega premoženja itd. Lansky pa, ki zahteva kot varani soprog zadoščenja in iz-

polni v tem samo svojo dolžnost kot kavalir, se nam na odru niti ne pokaže, temveč se samo pavšalno označi tekom dijaloga kot — surov človek! V tem leži po našem mnenju dovolj nepravčnosti; značaj Eme se nam zdi neverjeten; pripisavali bi ga morda junaški Rimljanki, moderni mladi dami pa nikakor ne.

Uprizoritev „Ljubimkanja“ in „Frica“ daje najboljšje spričevalo umetniškemu stremljenju ravnateljstva, ki nas je tekom letošnje sezone s hvalevrednim okusom seznanilo že z lepo vrsto enakovrednih umotvorov: omenjamo v prvi vrsti „Tajfun“ in „Punčko“. — Ugodno nas je presenetila res nad vse vzorna režija g. Nučiča, ki znači o izrazitem talentu na eni, in o neumorni ambiciozni marljivosti na drugi strani. Ako gledališču častitamo na takem režiserju, smo ostali še vedno v mejah največje objektivnosti.

V „Ljubimkanju“ je igrala ulogo Kristine gđ. Wintrova. Težko je po zaslugi oceniti tako briljantno kreacijo, manjka nam potrebnih besed, ki bi vsaj približno razodevale, kaj smo čutili ob njeni vsako umetniško mero daleč presegajoči igri: tako smo si predstavljali Kristino v najdovršenejši, najidealnejši obliki in tako nam je podala umetnost gđ. Wintrove. — Nič manj pohvale zasluži g. Nučič kot Fric, čegar značaj je po njem prišel do polne veljave. Naravnost krasnih momentov je imel več, kakor bi jih mogli registrovati;

vsled tega naj se zadovolji z našim najvišjim priznanjem. — Modistka Mici je našla v gđ. Šetfilovi dobro interpretinjo, ki pri vsej razposajenosti ni zašla nikdar v ton, ki bi se ne skladal z okolico. — Teodor gosp. Šimáčka je bil v igri prav zelo zadovoljiv, v govoru bi mu pa pripočeli malo več razločnosti. Trezno odločnost predstavljenega značaja je dobro prenesel tudi na karakteristično masko. — Postrani omenjamo, da se izgovarja „Herez“ v španskem kot „Heres“. — Weiranga je z njemu lastno eksaktnostjo zastopal gosp. Skrbinšek. Nežno ljubav starega očeta je uveljavil z dobrim uspehom, v zadnji sceni tretjega akta je bil naravnost znamenit. — Katarina g. Danilova nam je ugajala, ker je bila dobro karakterizovana v igri in maski.

Naslovno vlogo v drugi noviteti je igral g. Nučič z nedosežno rafiniranostjo in z umetniškim taktom, ki nam diktuje najboljšo sodbo o njegovih priznanih igral-skih kvalitetah. — Prav isto velja o gospe Danilovi; ki nam je z distinguirano finostjo in ekskvizitno diskretnostjo podala tip bolne histerične Helene. — Ema gospe Iličičeve je bila graciozna kljub vsej energiji, ki jo predpisuje avtor, elegantna v igri in toaleti je utrdila v nas prepričanje, da tiči v mali dami velik talent. G. Molek končno je postavil na oder dobro študirani tip, ki zasluži vse priznanje. —a—

**Najnovjša
telefonska in brzojavna poročila.
Delegacijsko zasedanje.**

Dunaj, 7. novembra. Danes se je sešel k posvetovanju pododsek vojnega odseka avstrijskih delegatov. Obenem je zboroval tudi bosenski pododsek ogrskih delegatov. Najprej je govoril skupni finančni minister Burian, nato pa referent Papp, ki je pred vsem povdarjal, da bosanska ustava sicer ni nikak uxor ustave, vendar pa za Bošnjake, ki še niso (?) dozoreli za boljšo ustavo, še dosti dobra. (Pač lep poklon Bošnjakom. Op. ured.) Član magnatske zbornice Chorin je zahteval, da Avstrija v Bosni in Hercegovini ne sme napraviti nobenega koraka, ki bi bil v škodo Ogrrov, oz. bi žalil njih čut. Sanjal je tudi o Slovanski propagandi (!!) v anektiranih deželah. V istem smislu je govoril tudi Kossuth.

Sestanek ruskega carja z nemškim cesarjem.

Pariz, 7. novembra. „Matin“ poroča, da se je na sestanku ruskega carja z nemškim cesarjem obravnavalo o sledečih točkah: 1. Zboljšanje odnosov med Rusijo in Nemčijo, 2. zblizanje Avstrije in Rusije, 3. Dobiti modus, kako bi se mogel doseči med Rusijo in Avstrijo glede balkanske politike sporazum. Da pa bo mogoče rešiti zlasti zadnji dve točki, se mora vršiti najprej sestanek ruskega carja z avstrijskim cesarjem.

Sasanov proti Aehrenthalu.

Pariz, 7. novembra. V diplomatskih krogih so mnenja, da je stališče avstrijskega ministra za zunanje zadeve grofa Aehrenthala zelo omajano in sicer edino vsled sestanka ruskega carja z nemškim cesarjem, kateremu je prisostvoval tudi ruski minister za zunanje zadeve Sasanov. Vzrok napetim odnosom med Avstrijo in Rusijo sta bila edino Aehrenthal in Izvolski. Ker je Rusija sedaj žrtvovala Izvolskega, tudi Aehrenthalu ne kaže drugega, kakor da odstopi, ker je le v tem slučaju mogoče zblizanje obeh držav. Sasanov je izjavil, da od te zahteve nikakor ne odstopi, ker smatra to za prvi pogoj za pogajanja. Sedaj pa nastane vprašanje, če bo avstrijski cesar žrtvoval Aehrenthala ali ne. Najbrže ne.

Volitve v Poštorni pri Dunaju.

Dunaj, 7. novembra. Vsled strahovitega terorizma in žaravnost velikanskih sleparij so danes zmagali v Poštorni pri Dunaju v tretjem razredu nemškotarski kandidati in sicer s 141 proti 93 glasovom. Dosedaj je bil ta razred v čeških rokah, četrtega so kakor znano obdržali še v svojih rokah.

Nov slovanski dnevnik.

Dunaj, 7. novembra. Danes je izšla na Dunaju prva številka „Slawisches Tagblatt“. List ima zelo mnogobrojen vpored in krasno vsebino.

Gališki deželni zbor.

Dunaj, 7. novembra. „Slawisches Tagblatt“ poroča iz Lvova: Ker so Poljaki odklonili predlog rusinskega poslanca Levickega glede zaključitve seje, so pričeli Rusini zopet z obstrukcijo. Porabljali so avtomobilne trobente, bobne, piščalke itd. Po zbornici so padale tudi „štinkbombe“. Od 11. ure dop. do 4. ure pop. je govoril Poljak Stojalovski, ki je svoj govor diktiral stenografom. Ker pa Rusini le niso hoteli prenehati z obstrukcijo je predsednik zaključil sejo.

Češko-nemška pravna pogajanja.

Praga, 7. novembra. Pogajanja med Čehi in Nemci se še vedno gibljejo okoli spornih točk. Mladočehi so stavili radikalnem predlog, naj odstopijo od svojih ekstremnih predlogov glede sestave deželnega reda, ker bodo sicer zapustili pogajanja. Radikalci so izjavili, da se uklonijo, a s pismom, da odklanjajo vsako odgovornost. Senzacionalna obravnava v Zagrebu.

Zagreb, 7. novembra. Danes se je na obtožbo vlade pričela v Zagrebu obravnava proti kmetom vasi Vidovac v Zagrebu. Vlada je namreč Vidovčanom odvzela pravico do uporabe tamošnjih gozdov. Toda kmetje se niso zato nič zmenili in so še vedno sekali drva. Ko jim jih je nekoč komisija hotela odvzeti, so bili vsi od kmetov napadeni in poginani v beg. Meseca septembra je nato odšlo v Vidovac 19 orožnikov, da preprečijo sekanje drv v prepo-vedanih gozdih. Vsled tega je prišlo med kmeti in orožniki do prave bitke, v kateri sta bila en kmet in ena kmetica ustreljena, nebroj pa težko, oziroma lahko ranjenih. Sedaj je obtoženih 43 kmetov in 9 kmetic in sicer radi nasilstva. Iz cele Hrvatske so se priglasili za zagovornike najboljši odvetniki. Ker je poklicano k zaslišanju nebroj prič, bo trajala razprava približno 14 dni.

Afera Crippen.

London, 7. novembra. Po sodnih določilih bi morali dr. Crippena jutri usmrtiti, kar pa se ne bo še zgodilo, ker je obsojenec prosil za pomiloščenje. Toda z ozirom na javno mnenje je popolnoma izključeno, da bi ga kralj pomiloštil.

Slučaj Cimaodolici.

Rim, 7. novembra. Italijanska vlada je izdala komunike, v katerem izjavlja, da je vprašanje Cimaodolici rešeno, Cimaodolici ostane avstrijska last.

Prestolonaslednik Aleksander.

Belgrad, 7. novembra. Danes dopoldne se je prestolonasledniku Aleksandru zdravje zopet znatno popboljšalo.

Spopad na avstrijsko-turški meji.

Sarajevo, 7. novembra. Med Uncem in Rudo na bosensko-turški meji je prišlo med stražami do hudih spopadov. Na avstrijski strani ni bil nihče ranjen. Povod spopada je to, ker ni meja dovolj natanko določena. Uvedena je stroga preiskava.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Kavino zrno, ta žlahtni sad, je dobil tekmovalko, ki je sicer ne bo izpodrinila, to tudi ni nameravano, ki pa onim mnogim, kateri naj ne bi uživali znate kave iz kate-regasibodi vzroka, znatno olajšuje nje zdrževanje. Kako se imenuje? — „Frankova“ ržena kava z znamko „Perle“! Ta žitna specijaliteta je toli prijetnega okusa, da bi se mogel tudi najbolj izbircen kavopivec sprijazniti z njo. Pri pokuševanju skoro ni verjeti, da se v zmlatku teh krasnih, na našem domačem polju pridelanih in na poseben način praženih, rjavih zrnih ne nahaja prav nič indijske znate kave, toli sličen je okus zvrteka. Prijeten grenki okus te ržene kave ima za posledice, da se le ta čimdalje — tem raje pije. — Manjka ji onega sladkega okusa ječmenove kave, ki je vzrok, da se ta navadno kmalu pristudi, in to je posebna prednost naše ržene kave. Ako se primesi še eno nožno ost znanega in priljubljenega „Frankovega“ pridakta za kavu v zabojčkih ali zavojih, dobi zvrotek še popolnejšega okusa in lepe zlatorjave barve.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inšerenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Vinarsko in gospodarsko društvo v Komnu razpisuje s tem službo društvenega krčmarja. Prošnje do 20. novembra 1910. Nastop službe s 1. decembrom 1910. Vsi pogoji na razpolago pri načestvu društva. 374/—3

Učenko sprejme takoj konfekcijska trgovina A. Lukič, Pred škofijo št. 19. 379 3—2

Hiša z njivo na jako prijaznem kraju se proda za K 8000. Več pove trgovec Simončič, Moste pri Ljubljani. 351/6—6

Dva ali več dijakov se sprejme na hrano in stanovanje. Velik vrt na razpolago. Naslov pove inšerati biro „Jutra“. 357/5—4

Glasovir „Mignon“ prodam ali zamenjam s pianom; prodam tudi nerabljen „Brokhaus Leksikon“. Kje, pove inšerati biro „Jutra“. 384/5—1

Pohlštvo iz trdega lesa se takoj proda. Zaloška cesta št. 13. 386 1

Vajenec za špecerijsko stroko se takoj sprejme. Kje, pove inšerati biro „Jutra“. 385/3—1

KORESPONDENCA.

Mlada gospodična želi korespondirati z duhovitim gospodom. Šifra „Krizantema“ na inšerati biro „Jutra“. 383 1

Mlad gospod, lep, inteligenten, želi korespondirati z izobraženo gospodično pod šifro „Zarja“ na inšerati biro „Jutra“. 382 1

Mlada premožna deklica se želi v svrhu možitve seznaniti z mladeničem ali tudi vdovcem brez otrok. Le resne ponudbe s sliko naj se pošljejo pod šifro: „Mladost“ na inšerati biro „Jutra“.

**Vsaka
slovenska rodbina naj rabi samo**

TOALETNO MILO, STEARINOVE
PARAFINOVE SVEČE V KORIST
DRUŽBI SV. CIRILIA IN METODA
V LJUBLJANI

NAROD SERBI

Izdeluje in razpečava edino
J. PILNACEK, tovarnar,
HRADE: KRALOVÉ, ČESKO.

Cene zmerne, vrsta vzorna!

**Išče se gostilniška
koncesija.**

Ponudbe sprejema inšerati biro „Jutra“.

Naznanilo preselitve.

Dovoljujem si vljudno naznaniti svojim cenjenim naročnikom in slav. občinstvu, da sem preselil svojo

čevlarsko obrt

iz Čevlarske ulice št. 4
v Gosposko ulico št. 3
nasproti deželnega dvorca.

Zahvaljujem se svojim cenjenim naročnikom za izkazano mi dosedanje zaupanje in se priporočam še za nadaljno njihovo naklonjenost ter beležim z odlič. spoštovanjem

ALOJZIJ ERJAVEC, čevlarski mojster
Ljubljana, Gosposka ulica 3.

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastonj in franko, ako nam v namen razpošiljanja naših cenikov pošljete

100 naslovov (edino z dežele, ne iz glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev, vaških duhovnikov, graščakov, gospodarskih uradnikov, tovarnarjev in tovarniških uradnikov, bolje situiranih zasebnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča in najbližje okolice snažno in razločno na polo papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti
Leopold Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1.

Cvetlični salon
ANTON BAJEC
Ljubljana
Pod trančo šte. 2
poleg čevlarskega mostu
izdeluje šopke, vence in
trakove. Velika zaloga nagrob-
nih vencev. Zunanja
naročila se izvrše točno.
Cene zmerne.

**Izdelovanje igrač
ERNEST HOFFARTH jun., Dunaj VIII.,**

Pfeilgasse 34.

Vojaške oprave za otroke:

Infanterijska garnitura	K 4.—
Huzarska „	obstoječa iz čake, prsnega „ 5.—
Planin. lovcev „	oklepa, sablje, patronske „ 5.—
Dragonska „	taške, puške v najfinejši „ 5.—
Ulanska „	izdeljavi „ 5.—
Telesne straže „	„ 6.—

Prekupovalci specijalni cenik. Razpošiljatev po povzetju.

Nekaj izborna ohranjenih
automobilov
vseh velikosti se ceno proda.
Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za po-
pravo avtomobilov in trgovina
Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,
Santergasse 13.

PIKOP ? O ?	Najboljša ura sedanjosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	PIKOP ? O ?
H. SUTTNER Ljubljana, Mestni trg. !! Lastna tovarna ur v Svic. !!		
PIKOP ? O ?	Tovarniška var- stvena znamka: „IKO“.	PIKOP ? O ?

**Babica
FRANJA GRIL**
se je preselila z Rimske ceste št. 17
na Rimsko cesto št. 16
(prililčje, nekda Kancova hiša).

**Zboljšana Kneipova metoda in ven-
tilirane spalne čepice**

so kot najbolj preizkušeno sredstvo proti ner-
voznemu glavobolu vseh vrst, proti potenju,
vroči glavi in posledicam, izpadanju in osi-
velosti las. Čepica pomiri živce in prozroči
dobro spanje in spočito glavo.
1 čepica z dvojno ventilacijo . . . K 6.—
1 „ „ trojno . . . „ 8.—

**Balzam pospešujoči rast las in brade
z uporabnim navodilom**

1 stekleničica . . . K 2.—
1 „ . . . „ 4.—
1 „ . . . „ 6.—
Naročila iz province po pošti le
proti povzetju.
Zavoj in spremnica 30 vin. Pri naročilu
čepice naj se navede obseg glave.

P. FRÖTSCHER, Dunaj III.,
Barichgasse 17.

+ Vincenc Richterja
pomada za lase

je izdelek, prirejen izključno na temelju
znanstvenih in zdravstvenih predpisov. Ime-
nitne posledice se prikažejo takoj po vpo-
rabi te pomade: rasti pričnejo lasje in brada.
Zabrani izpadanje las in povzroča rast las
tudi tam, kjer jih prej ni bilo. **Cena lončku
z navodilom 3 K.**

„Schampos“, prašek za umivanje glave.
Najboljše učinkujoči pripomoček za snaženje
glave. Cena zavojčka 50 vin.

Vincenc Richter, specijalist za gojenje las
Dunaj IX. Sobieskygasse.
Zalogo ima A. MOLL, lekarnar, Dunaj I., Tuchlauben št. 9.

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3
priporoča svojo trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10-1
Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

Hotel Jacaz

v Rudolfovem

se odda takoj v najem, eventuelno tudi prodaja pod ugodnimi pogoji. Več se poizve pri g. Antonu Jacaz, hotelirju.

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo 19

priporoča po znano nizkih cenah

jesenske in zimske obleke

najmodernejše površnike, zimske suknje in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Za jesensko in zimsko sezono

prispelo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad	5.000 kom. oblek	za gospode	od K 8.—	naprej
"	2.000 "	" dečke	" " 6.—	"
"	2.000 "	" otroke	" " 4.—	"
"	1.000 "	posameznih hlač	" " 4.—	"
"	5.000 "	pelerin iz velblodje dlake	" " 6.—	"
"	1.500 "	površnikov, raglanov in zimskih suknj	" " 3.—	"
"	500 "	posameznih modnih telovnikov	" " 3.—	"
"	18.000 "	konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluže.		

Priznana nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Ne išči v tujini, kar najdeš doma!

Vedno najnovejše damsko volнено blago, tuzemsko in inozemsko sukno za gospode, perilne parhente, kotone, zastore, preproge vse vrste, odeje, možko letno in zimsko perilo, kravate, nogavice, rokavice izvrstne kakovosti po vsaki poljubni ceni.
Posebno priporoča svojo veliko zalogo šifona, platna, brisalk namiznega perila ter vezenine za nevestne opreme

Manufakturna trgovina J. Kostevc,
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Klobuki, cilindri,

čepice, kravate, perilo, samo zadnje novosti, v modni in športni trgovini za gospode

P. MAGDIČ, Ljubljana, nasproti 2 glavne pošte.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Fr. Ks. Casper

LJUBLJANA, Vegova ulica, v bližini realke.
Zaloga vsakovrstnega pohištva, hišnih oprav za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tapetiranega pohištva, naslanjačev, otomanov, kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih platnenih lesenih roló, žaluzij in železnih valjčnih zastorov.
Velika množina
izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe vedno na razpolago. — Priznalna pisma, ceniki in vzorci na poljubno razpolago.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2

Reservni fond K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na ogrske premijske srečke, cele á K 16, polovice á K 9, 15. novembra, K 240.000.
promese na ogrske hipotečne srečke, á K 5, 15. novembra, K 40.000.
promese na 3% zemljiške kreditne srečke á K 5.50 16. novembra, K 90.000.

Tri promese skupaj samo K 25.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun proti obrestovanju od dne vloga do dne dviga po čistih

4½%

Model 1910.

Edino zastopstvo znamke

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravilo, emajliranje in poniklanje ter izposojevanje koles.
- Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana
Dunajska cesta šte. 9.
- - - - Centki na željo brezplačno. - - - -

Zagrebski

Francck

priporočujemo kot priznano

najboljši

pridelek za kavo!

Sk. Zagreb 1855, 1:10 F

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.
Muzikalije.

Telefonska šte. 118.

Najmodernejše črke.
Litografija.

Poštne hranilnice šte. 76.307.